

Pryd i ddefnyddio'r ffurflen hon

Defnyddiwch y ffurflen hon i roi gwybod i ni pryd y daw buddiant buddiolwr mewn buddiant cymhwysol mewn meddiant a ddelir mewn ymddiriedolaeth i ben yn ystod ei oes.

Peidiwch â defnyddio'r ffurflen hon i roi gwybod i ni os oedd y buddiant cymhwysol mewn meddiant wedi dod i ben o ganlyniad i farwolaeth y person (mae'n rhaid i chi ddefnyddio ffurflen IHT100b(marwolaeth) neu ffurflen IHT418 os ydych yn ymddiriedolwr sydd hefyd yn gweithredu fel ysgutor ystâd yr ymadawedig).

Bydd angen i chi gyfeirio at IHT100b nodiadau wrth gwblhau'r ffurflen hon.

A Am y person y mae ei fuddiant wedi dod i ben

Rhowch fanylion y person y mae ei fuddiant mewn meddiant wedi dod i ben (neu sydd wedi cael ei ddibrisio) o ganlyniad i'r trosglwyddiad hwn.

A1 Teitl Mr, Mrs, Miss, Ms neu deitl 	A7a A oedd y digwyddiad cyn 6 Ebrill 2025 a/neu a oedd setlwr yr ymddiriedolaeth wedi marw cyn 6 Ebrill 2025? Na ☐ Iawn ☐ Os Iawn, ewch i adran B
A2 Cyfenw 	A7b A oedd y person y mae ei fuddiant wedi dod i ben yn breswlydd tymor hir yn y DU ar ddyddiad y digwyddiad hwn? Na ☐ Os 'Na', llenwch atodlen D31a ac ewch i flwch A8 Iawn ☐
A3 Enwau cyntaf 	A8 Cyfeirnod y ffeil Treth Etifeddiant (os yw'n hysbys)
A4 Cyfeiriad Cod post	
A5 Dyddiad geni DD MM BBBB 	
A6 Ar ddyddiad y trosglwyddiad hwn, a oedd y person: yn briod neu mewn partneriaeth sifil ☐ yn sengl ☐ wedi ysgaru neu'n gyn-bartner sifil ☐ yn weddw neu'n bartner sifil sy'n goroesi ☐	

B Enw a chyfeiriad y person neu'r busnes sy'n delio â'r digwyddiad hwn

B1 Enw llawn neu enw'r cwmni	B4 Rhif ffôn
B2 Enw cyswllt	B5 Cyfeiriad e-bost
B3 Cyfeiriad Cod post	B6 Rôl Er enghraifft, trosglwyddwr, ymddiriedolwr, asiant
	B7 Cyfeirnod

C Am yr ymddiriedolaeth a'r digwyddiad

C1

Enw'r ymddiriedolaeth

C2

Dyddiad dechrau'r ymddiriedolaeth DD MM BBBB

C3

Cyfeirnod y ffeil Treth Etifeddiant (os yw'n hysbys)

C4

Cyfeirnod Unigryw y Trethdalwr (UTR) neu Gyfeirnod Unigryw (URN) ar gyfer yr ymddiriedolaeth

C5

Beth oedd y dyddiad pan oedd hawl gan y buddiolwr i'r buddiant mewn meddiant? DD MM BBBB

C6

Beth oedd y dyddiad y daeth y buddiant mewn meddiant i ben? DD MM BBBB

C7

Sut mae'r buddiant mewn meddiant wedi dod i ben?

Rhowch 'X' ym mhob blwch sy'n berthnasol ac atebwch gwestiynau C8, C9, C10 neu C11 os yw'n briodol, yna parhewch o C12.

Mae'r ymddiriedolwyr wedi defnyddio eu pwerau i ddsbarthu asedion o blaid rhai eraill (os dewisir hyn, atebwch C8)

Mae'r buddiolwr wedi rhoi ei fuddiant i ffwrdd (os dewisir hyn, atebwch C8 a C9)

Mae'r ymddiriedolwyr wedi defnyddio eu pwerau i ddod â'r buddiant i ben (os dewisir hyn, atebwch C10 a C11)

Arall (os dewisir hyn, esboniwch isod ac atebwch C10 a C11)

C8

I bwy mae'r asedion wedi cael eu trosglwyddo?

Enwau a chyfeiriadau'r unigolyn, y cwmni neu'r ymddiriedolaeth y mae'r asedion wedi eu trosglwyddo iddynt	Y berthynas â'r trosglwyddwr	Disgrifiad o'r asedion (neu gyfran o'r asedion)	Gwerth yr asedion £

i

Os ydych yn ymddiriedolwr, mae'n bosibl y bydd yn rhaid i chi gofrestru'r ymddiriedolaeth drwy ddefnyddio'r Gwasanaeth Cofrestru Ymddiriedolaeth a sicrhau bod y manylion yn gyfredol. I gael rhagor o wybodaeth, ewch i www.gov.uk/ymddiriedolaethau-trethi

IHT100b

Tudalen 3

C9 A gafodd y person, y mae ei fuddiant wedi dod i ben, unrhyw beth yn gyfnewid am yr asedion a drosglwyddwyd?

Na

☐

lawn

☐

Os 'lawn', rhowch wybod i ni beth a gafodd yn gyfnewid a'r gwerth ar ddyddiad y trosglwyddiad

Beth a gafodd?	Gwerth ar ddyddiad y trosglwyddiad £

C10 A wnaeth yr ymddiriedolwyr ymrwymo i drafodyn a oedd yn lleihau gwerthoedd yr asedion sy'n weddill o fewn yr ymddiriedolaeth?

Na

☐

lawn

☐

Os 'lawn', rhowch fanylion y trafodyn isod

C11 A oedd y trosglwyddiad, neu unrhyw asedion sy'n ymwneud â'r trosglwyddiad, yn rhan o gyfres ehangach o drafodion, trefniant neu ddigwyddiad cysylltiedig?

Na

☐

lawn

☐

Os 'lawn', rhowch wybod i ni am y gyfres o drafodion, trefniadau neu ddigwyddiad cysylltiedig

C12 A yw'r ymddiriedolaeth yn parhau ar ôl y digwyddiad hwn?

Na

☐

lawn

☐

D Am y setlwr

D1

Teitl

Mr, Mrs, Miss, Ms neu deitl arall

D2

Cyfenw

D3

Enwau cyntaf

D4

Cyfeiriad (os yw'n berthnasol)

Cod post

D5

Dyddiad geni DD MM BBBB

D6

A gafodd y setlwr ei eni yn y DU?

Na

lawn

D7

Dyddiad y farwolaeth (os yw'n berthnasol)

DD MM BBBB

D7a

Os yw'n berthnasol, a oedd dyddiad y farwolaeth ar neu ar ôl 6 Ebrill 2025?

Na

Os 'Na', ewch i flwch D8d

lawn

D7b

Os yw'n berthnasol, a oedd y setlwr yn breswylydd tymor hir yn y DU pan fu farw?

Na

Os 'Na', llenwch atodlen D31a ac ewch i flwch D8a

lawn

Os 'lawn', ewch i adran E

D8a

A oedd y digwyddiad trethadwy rydych yn rhoi gwybod amdani fan hyn ar neu ar ôl 6 Ebrill 2025?

Na

Os 'Na', ewch i flwch D8d

lawn

D8b

Ar ddyddiad y digwyddiad hwn, a oedd y setlwr yn breswylydd tymor hir yn y DU?

Na

Os 'Na', llenwch atodlen D31a ac ewch i adran E

lawn

D8c

A oes unrhyw werth sydd angen ei hepgor o'r cyfrif oherwydd roedd yr eiddo sefydlog yn eiddo eithriedig ar 30 Hydref 2024?

Na

Os 'Na', ewch i adran E

lawn

Os 'lawn', llenwch atodlen D31b ac ewch i flwch D8d

D8d

Ar ddechrau'r ymddiriedolaeth, a oedd y setlwr â'i ddomisil yn y DU neu a oedd ei ddomisil yn cael ei ystyried i fod yn y DU?

Na

Os 'Na', llenwch atodlen D31 ac ewch i flwch D9

lawn

D9

A wnaeth y setlwr unrhyw ychwanegiadau at yr ymddiriedolaeth?

Na

Os 'Na', ewch i adran E

lawn

D10

Ar ddyddiad unrhyw ychwanegiadau, a oedd y setlwr â'i ddomisil neu a oedd ei ddomisil yn cael ei hystyried i fod yn y DU?

Na

Os 'Na', llenwch atodlen D31 ac ewch i adran E

lawn

E Manylion tudalennau'r atodlen

Rhowch wybod i ni os yw'r trosglwyddiad sy'n cael ei adrodd yn cynnwys unrhyw un o'r canlynol. Rhowch 'X' ym mhob blwch sy'n berthnasol i chi.

E1	Domisil y tu allan i'r DU (llenwch Atodlen D31)	☐	E5	Nwyddau i'r tŷ a nwyddau personol (llenwch Atodlen D35)	☐
E1a	Man preswyllo tymor hir yn y DU (llenwch Atodlen D31a)	☐	E6	Unrhyw dir, adeiladau, coed neu isdyfiant yn y DU (llenwch Atodlen D36)	☐
E1b	Man preswyllo tymor hir yn y DU - darpariaethau trosiannol (llenwch Atodlen D31b)	☐	E7	Didynnu rhyddhad amaethyddol (llenwch Atodlen D37)	☐
E2	Stociau a chyfranddaliadau (llenwch Atodlen D32)	☐	E8	Didynnu rhyddhad busnes (llenwch Atodlen D38)	☐
E3	Arian ar fenthyg o'r setliad nad oedd wedi'i ad-dalu ar ddyddiad y digwyddiad trethadwy (llenwch Atodlen D33)	☐	E9	Unrhyw asedion y tu allan i'r DU (llenwch Atodlen D39)	☐
E4	Polisiau yswiriant sydd wedi'u cynnwys yn y digwyddiad (llenwch Atodlen D34)	☐			

F Asedion yn y DU sy'n agored i dreth fel rhan o'r trosglwyddiad hwn

Nodwch werthoedd yr asedion a drosglwyddwyd fel rhan o'r trosglwyddiad hwn yn y blychau isod.
Nodwch '0' yn y blwch os nad oedd y trosglwyddiad yn cynnwys y math hwn o ased.

	Colofn A	Colofn B
F1 Tai, adeiladau a thir (ac eithrio ffermdai a thir fferm)		£
F2 Cyfrifon banc, cymdeithas adeiladu a chyfrifon ariannol eraill	£	
F3 Arian parod	£	
F4 Bondiau Premiwm a chynhyrchion Cynilion a Buddsoddiadau Cenedlaethol	£	
F5 Nwyddau i'r tŷ a nwyddau personol	£	
F6 Polisiâu aswiriant bywyd, pensïynau a diogelu morgeisi	£	
F7 Gwarantâu Llywodraeth y DU a rhai bwrdeisiol ond nodwch ddifidendau a llog ym mlwch F10	£	
F8 Stociau, cyfranddaliadau a buddsoddiadau rhestredig nad oeddent yn rhoi rheolaeth dros y cwmni i'r person sy'n gwneud y trosglwyddiad	£	
F9 Difidendau neu log ar stociau, cyfranddaliadau a gwarantâu	£	
F10 Cyfranddaliadau anrhestredig a fasnachwyd, a chyfranddaliadau anrhestredig, ac eithrio daliannau sy'n rhoi rheolaeth	£	
F11 Cyfranddaliadau anrhestredig a fasnachwyd, a chyfranddaliadau anrhestredig, ac eithrio daliannau sy'n rhoi rheolaeth (gweler nodiadau yn Rhan B o Atodlen D32)		£
F12 Daliannau sy'n rhoi rheolaeth ar gyfer cyfranddaliadau anrhestredig, cyfranddaliadau anrhestredig a fasnachwyd a chyfranddaliadau rhestredig		£
F13 Ffermydd, ffermdai a thir ffermio		£
F14 Busnesau sy'n cynnwys busnesau ffermio ac asedion busnes		£
F15 Tir, adeiladau a hawliau eraill dros dir		£
F16 Dyledion sy'n ddyledus i'r ymddiriedolwyr	£	
F17 Ad-daliad Treth Incwm neu Dreth Enillion Cyfalaf	£	
F18 Unrhyw asedion nad ydynt wedi'u cynnwys uchod (rhowch fanylion yn yr adran 'Gwybodaeth ychwanegol' ar ddiwedd y ffurflen hon)	£	
F19 Cyfanswm gwerth yr asedion pan na ellir talu treth fesul rhandaliad (cyfanswm colofn A)	£	
F20 Cyfanswm gwerth yr asedion pan ellir talu treth fesul rhandaliad (cyfanswm colofn B)		£

F Asedion yn y DU sy'n agored i dreth fel rhan o'r trosglwyddiad hwn parhad

F21 A ydych am dalu'r dreth yng ngholofn B fesul rhandaliad?

10

1

Page 10 of 10

 Dylech gynnwys gwybodaeth ychwanegol yn yr adran 'Gwybodaeth ychwanegol' ar ddiwedd y ffurflen hon.

G Rhwymedigaethau, eithriadau a rhyddhadau

Rhwymedigaethau

G1 Yr holl rwymedigaethau a sicrhawyd yn erbyn asedion neu sy'n daladwy ohonynt yng ngholofn A o adran F

Enw'r credydwr	Disgrifiad o'r rhwymedigaeth	Swm £

Cyfanswm gwerth rhwymedigaethau colofn A

G1

G Rhwymedigaethau, eithriadau a rhyddhadau parhad

Rhwymedigaethau

G2

Yr holl rhwymedigaethau a sicrhawyd yn erbyn asedion neu sy'n daladwy ohonynt yng ngholofn B o adran F

Enw'r credydwr	Disgrifiad o'r rhwymedigaeth	Swm £

Cyfanswm gwerth rhwymedigaethau colofn B

G2

Eithriadau a rhyddhadau

G3

Eithriadau a rhyddhadau a hawliwyd yn erbyn asedion yng ngholofn A o adran F (peidiwch â chynnwys unrhyw eithriad blynyddol yma, nodwch hyn ym mlwch G5)

Os ydych yn didynnu eithriad elusen, nodwch enw llawn yr elusen, y wlad lle cafodd ei sefydlu a chyfeirnod elusennau CThEF, os yw ar gael.

Math o ryddhad neu eithriad	Swm £

Cyfanswm yr eithriadau a'r rhyddhadau a hawliwyd pan fo colofn A wedi'i llenwi

G3

Eithriadau a rhyddhadau parhad

G4

Eithriadau a rhyddhadau a hawliwyd yn erbyn asedion yng ngholofn B o adran F (peidiwch â chynnwys unrhyw eithriad blynyddol yma, nodwch hyn ym mlwch G6)

Os ydych yn didynnu eithriad elusen, nodwch enw llawn yr elusen, y wlad lle cafodd ei sefydlu a chyfeirnod elusennau CThEF, os yw ar gael.

Math o ryddhad neu eithriad	Swm £

Cyfanswm yr eithriadau a'r rhyddhadau a hawliwyd pan fo colofn B wedi'i llenwi

G4

G5	Eithriad blynyddol yn cael ei ddidynnu yn erbyn asedion nad ydynt fesul rhandaliad	£
G6	Eithriad blynyddol yn cael ei ddidynnu yn erbyn asedion fesul rhandaliad	£
G7	Gwerth trethadwy'r asedion yn y DU pan na ellir talu treth fesul rhandaliad (blwch F19 llai blwch G1 llai blwch G3 llai blwch G5)	£
G8	Asedion tramor pan na ellir talu treth fesul rhandaliad (o Atodlen D39, blwch FP7 plws blwch FP19)	£
G9	Cyfanswm gwerth yr asedion pan na ellir talu treth fesul rhandaliad (blwch G7 plws blwch G8)	£
G10	Gwerth trethadwy'r asedion yn y DU pan ellir talu treth fesul rhandaliad (blwch F20 llai blwch G2 llai blwch G4 llai blwch G6)	£
G11	Asedion tramor pan gellir talu treth fesul rhandaliad (o Atodlen D39, blwch FP12 plws blwch FP24)	£
G12	Cyfanswm gwerth yr asedion pan ellir talu treth fesul rhandaliad (blwch G10 plws blwch G11)	£
G13	Cyfanswm terfynol (blwch G9 plws blwch G12)	£

H Cyfrifo'r dreth

Gallwch ddod o hyd i ragor o arweiniad ar sut i lenwi'r adran hon yn IHT100b nodiadau.

Trosglwyddiadau cynharach o werth

H1	A wnaeth y person, y mae ei fuddiant yn dod i ben, unrhyw roddion neu drosglwyddiadau eraill o werth nad oeddent wedi'u heithrio neu a allai fod wedi'u heithrio yn ystod y 7 mlynedd sy'n dod i ben ar ddyddiad y trosglwyddiad hwn?	
	Na ☐ Os 'Na', ewch yn eich blaen o flwch H3	
	lawn ☐ Os 'lawn', llenwch flwch H2	
H2	Nodwch gyfanswm gwerth trethadwy trosglwyddiadau blaenorol	£

Haen gyfradd sero ar gael

H3	Haen cyfradd sero Treth Etifeddiant lawn ar ddyddiad y trosglwyddiad	£
H4	Cyfanswm gwerth trethadwy trosglwyddiadau blaenorol (blwch H2) (Os yn wag, nodwch '0')	£
H5	Haen cyfradd sero Treth Etifeddiant ar gael ar ddyddiad y trosglwyddiad (blwch H3 llai blwch H4) (os mai minws yw'r ffigur hwn, nodwch '0')	£

i Os yw'r ffigwr ym mlwch H3 yn fwy na swm blwch G13 a blwch H2, yna mae cyfradd y dreth yn ddim a dylech fynd i adran I.

Cyfrifo'r dreth sy'n ddyledus

H6	Cyfanswm y trosglwyddiad trethadwy (blwch G13)	£
H7	Y gwerth sy'n agored i dreth (blwch H6 llai blwch H5)	£
H8	Treth Etifeddiant (blwch H7 x 20%)	£
H9	Os dechreuodd yr ymddiriedolaeth lai na 5 mlynedd cyn y digwyddiad hwn, a oedd unrhyw dreth etifeddiant yn cael ei thalu pan sefydlwyd yr ymddiriedolaeth?	
	Na ☐	
	lawn ☐ Os 'lawn', mae'n bosibl y byddwch yn gallu hawlio rhyddhad treth. Gweler y nodiadau, yna nodwch y swm ym mlwch H10.	
H10	Rhyddhad olyniaeth cyflym (nodwch '0' os ateboch 'Na' i H9 uchod)	£
H11	Treth Etifeddiant Net (blwch H8 llai blwch H10)	£
H12	Treth nad yw fesul rhandaliad (Blwch G9 wedi'i luosi â blwch H11) wedi'i rannu â blwch H6	£
H13	Treth fesul rhandaliad (Blwch G12 wedi'i luosi â blwch H11) wedi'i rannu â blwch H6	£
H14	Treth fesul rhandaliad sy'n cael ei dalu nawr (blwch H13 wedi'i luosi â blwch F21) wedi'i rannu â 10	£

i Sylwer os ydych yn talu cyn y dyddiad cau, fe allwch anwybyddu'r adran hon ar log.

Cyfrifo'r llog

H15

Cyfrifo'r llog ar gyfanswm y dreth sy'n daladwy
Gallwch ddefnyddio ein cyfrifiannell llog er mwyn cyfrifo'r llog sy'n ddyledus neu cyfeiriwch at IHT100b nodiadau i gael gwybodaeth am sut i gyfrifo llog. Ewch i www.gov.uk/government/publications/rates-and-allowances-inheritance-tax-thresholds-and-interest-rates

Crynodeb	Treth	Llog	Cyfanswm y dreth a'r llog
Nad yw fesul rhandaliad (blwch H12)	£	£	£
Fesul rhandaliad (blwch H13)	£	£	£

H16

Cyfanswm y dreth a'r llog sy'n cael eu talu ar y cyfrif hwn

I Awdurdod ar gyfer ad-dalu Treth Etifeddiant

Os bydd angen i ni ad-dalu unrhyw Dreth Etifeddiant sydd wedi'i gordalu, byddwn yn gwneud taliadau'n uniongyrchol i gyfrif banc cwsmer gan ddefnyddio Taliadau Cyflymach. Caiff y taliad ei nodi ar y gyfriflen banc drwy'r cyfeirnod Treth Etifeddiant. Nodwch fanylion y cyfrif isod.

I1

Enw'r cyfrif

I2

Cod didoli

– –

I3

Rhif y cyfrif

J Datgelu cynllun arbed treth

J1

Cynllun arbed treth a/neu gyfeirnod hyrwyddwr (SRN/PRN)

J2

Blwyddyn dreth neu ddyddiad pan ddisgwylir y fantais dreth

Datganiad

Hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred/ein gwybodaeth a'n cred, mae'r wybodaeth rwyf/rydym wedi'i rhoi a'r datganiadau rwyf/rydym wedi eu gwneud yn y cyfrif hwn ar y ffurflen ddigwyddiadau a'r atodlenni sydd ynghlwm (a elwir gyda'i gilydd 'y cyfrif hwn') yn gywir ac yn gyflawn.

Rwyf/Rydym yn deall y gallaf/gallwn fod yn agored i erlyniad os wyf/ydym yn cuddio'n fwriadol unrhyw wybodaeth sy'n effeithio ar y rhwymedigaeth i dalu Treth Etifeddiant sy'n codi yn sgil digwyddiad trethadwy, neu os byddaf/byddwn yn fwriadol yn cynnwys gwybodaeth yn y cyfrif rwyf/rydym yn gwybod ei bod yn ffug.

Rwyf/Rydym yn deall y gall fod yn rhaid i mi/i ni dalu cosbau ariannol os cyflwynir y cyfrif hwn yn hwyr neu os yw'n cynnwys gwybodaeth ffug, neu os byddaf/byddwn yn methu â datrys unrhyw beth yn y cyfrif hwn sy'n anghywir mewn unrhyw ffordd berthnasol o fewn amser rhesymol iddo ddod yn hysbys i mi/i ni.

Rwyf/Rydym yn deall y gallai fod angen i mi/i ni dalu llog ar unrhyw dreth heb ei thalu yn unol â'r gyfraith lle:

- Rwyf/Rydym wedi dewis talu treth fesul rhandaliad
- daw treth ychwanegol yn daladwy am unrhyw reswm

Rhaid i bob person sy'n atebol i dalu'r dreth ar y cyfrif hwn fel ymddiriedolwr lofnodi ar dudalen 11 i ddangos eu bod wedi darllen a chytuno â'r datganiadau uchod. Os nad yw'r ffurflen wedi'i llofnodi â llaw yna mae'n rhaid i chi atodi'r datganiad a nodir yn IHT100b nodiadau.

Datganiad parhad

Cyfenw

Enwau cyntaf

Cyfeiriad

Cod post

Llofnod yr ymddiriedolwr

Dyddiad DD MM BBBB

Cyfenw

Enwau cyntaf

Cyfeiriad

Cod post

Llofnod yr ymddiriedolwr

Dyddiad DD MM BBBB

Cyfenw

Enwau cyntaf

Cyfeiriad

Cod post

Llofnod yr ymddiriedolwr

Dyddiad DD MM BBBB

Cyfenw

Enwau cyntaf

Cyfeiriad

Cod post

Llofnod yr ymddiriedolwr

Dyddiad DD MM BBBB

Cyfeiriadau ar gyfer dychwelyd y ffurflen a manylion cyswllt

Unwaith y bydd y ffurflen wedi'i llenwi, dylech ei hanfon i:

Treth Etifeddiant

Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEF

HMRC

BX9 1ST

Ffôn: 0300 200 1900

Os ydych am wybod rhagor am agwedd arbennig ar Dreth Etifeddiant neu os oes gennych gwestiynau penodol ynglŷn â llenwi'r ffurflenni:

- ewch i www.gov.uk/treth-etifeddiant
- ffoniwch Wasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEF ar 0300 200 1900 (+44 300 200 1900 o'r tu allan i'r DU)

Os bydd angen copi arnoch o unrhyw un o'n ffurflenni neu'n taflenni, gallwch eu lawrlwytho o'n gwefan neu ffonio Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEF i'w harchebu.

Gwybodaeth ychwanegol

Defnyddiwch y gofod hwn i roi unrhyw wybodaeth ychwanegol nad yw eisoes wedi'i rhoi ar y ffurflen hon.

 Os bydd angen rhagor o le arnoch, parhewch ar ddalen ar wahân.